

MUHIM
FAKTLAR VA DIQQATGA
SAZOVOR
JIHATLAR

WADA
Butunjahon antidoping agentligi ()
Xalqaro olimpiya qo‘mitasi (XOQ)
ko‘magida tashkil etilgan sportda
dopingga qarshi kurashni
muvofiqlashtiruvchi mustaqil
tashkilotdir.

DOPING NIMA?

Bu bir yoki bir nechta
antidoping qoidalalarini
buzishdir.

UzNADA nima?

Bu O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar
Mahkamasi huzuridagi Milliy antidoping
agentligi bo‘lib, uning asosiy vazifasi
sportchilarning dopingsiz
musobaqalarda ishtirok etish huquqini
himoya qilishdan iborat.

KODEKSGA MUVOFIQ SPORTCHILAR, SPORTCHILARNI QO'LLAB- QUVVATLOVCHI XODIMLAR VA BOSHQA GURUHLARNING HUQUQ VA MAJBURIYATLARI.

- **SPORTCHINING MAJBURIYATLARI:**

- Sportchining asosiy vazifasi - dopingga yo‘q deb aytish!
- Antidoping qoidalarini bilish va ularga rioya qilish;
- Har qanday vaqtda namuna olish uchun tayyor bo‘lish;
- Dopingga qarshi kontekstda nima iste'mol qilayotgani va qo‘llayotganligi uchun javobgar bo‘lishini bilish;
- Tibbiyot xodimlarini taqiqlangan moddalar va taqiqlangan usullardan foydalanmaslik majburiyatları to‘g‘risida xabardor qilish, ularga ko‘rsatiladigan har qanday tibbiy yordam antidoping siyosati va milliy antidoping qoidalariga muvofiq qabul qilingan mahalliy qoidalarga zid kelmasligi uchun javobgar bo‘lishlarini bilish;
- Antidoping qoidalari buzilishini tekshirishda O‘zMADA bilan hamkorlik qilish.
- Butunjahon antidoping kodeksiga ko‘ra, sportchilar o‘z organizmida taqiqlangan moddalar mavjudligi uchun qat’iy javobgar. Shuning uchun sportchilar dori-darmonlarni va ayniqsa biologik faol qo‘sishimchalarni (parhez qo‘sishimchalarini) qabul qilishda juda ehtiyyot bo‘lishlari kerak, chunki ular tarkibida taqiqlangan moddalar bo‘lishi mumkin.

- **SPORT XODIMLARI MAJBURIYATLARI:**

- Antidoping qoidalari bilish va ularga rioya qilish;
- Sportchilar uchun sinov dasturlarini amalga oshirishda hamkorlik qilish;
- Dopingga nisbatan murosasizlik muhitini yaratish uchun sportchiga, uning qarashlariga va xattiharakatlariga ta'sir etishdan foydalanish;
- Antidoping qoidalari buzilishini tekshirishda Antidoping tashkilotlari bilan hamkorlik qilish;
- Sportchilarni qo'llab-quvvatlovchi xodimlar biron bir taqiqlangan moddani yoki taqiqlangan usulni hech qanday sababsiz ishlatmasligi yoki egallamasligi kerak.

- **SPORTCHINING HUQUQI :**

- Dopingdan holi musobaqalarda qatnashish;
- Butunjahon antidoping kodeksi, xalqaro standartlar va dopingga qarshi milliy qoidalarning barcha qoidalariга rioya qilish;
- Antidoping qoidalari buzilganligi to‘g‘risida o‘z vaqtida va ob’ektiv ma'lumot olish;
- Antidoping qoidalari buzilishi to‘g‘risidagi da'volarni xolisona ko‘rib chiqish;
- Antidoping qoidalari buzganlik ayblovi va qo'llanilgan sanksiyalar bo‘yicha apellyasiya shikoyati berish.

SPORTCHILAR TOMONIDAN BAHAM KO'RILGAN QADRIYATLAR

1. Yutuqlar
2. G'amxo'rlik
3. Do'stlik
4. Qoidalarga rioya qilish
5. Butunlik
6. Shartnoma shartlariga rioya qilish
7. Sport quvonchi
8. Adolat va halollik
9. Sifatli ishlash
10. Sog'liqni saqlash
11. Oqsoqollar bilan muomala qilishda itoatkorlik
12. Ommaviy imidjning ahamiyati
13. Sport mahorati
14. O'z-o'zini anglash
15. Mahorat ko'rsatish
16. Jamoa hamjihatligi
17. Tolerantlik
18. G'alabaning ahamiyati

MILLIY TEST RO'YXATI (Национальный Пул тестирования)

Antidoping Agentligi sportchini musobaqadan tashqari bir necha marotaba doping-testdan o'tkazishni zarur deb hisoblasa, u holda sportchi "Doping-test ro'yxati"ga kiritiladi.

Antidoping Agentligi sportchini musobaqadan tashqari bir necha marotaba doping-testdan o'tkazishni zarur deb hisoblasa, u holda sportchi "Doping-test ro'yxati"ga kiritiladi.

Sportchilarni "Doping-test ro'yxati"ga kiritish mezonlari - bu sport ko'rsatkichlari va natijalari, yirik sport musobaqalarida qatnashish huquqi, sportchilar yoki ularga mas'ul xodimlar tomonidan antidoping qoidalarini buzilishi va antidoping tashkilotining o'ziga xos sportchini testdan o'tkazishga bo'lgan qiziqishini kuchaytiruvchi boshqa jihatlar, shu jumladan sport faoliyatini qayta boshlash istagi yoki sportdan nafaqaga chiqish holatlari.

Doping test ro'yxatiga kiritish sportchini qaerdaligi to'g'risida ma'lumotni o'z vaqtida taqdim yetishga majbur yetadi. Bunday ma'lumotlarni taqdim qilmaslik yoki yolg'on ma'lumot berish antidoping qoidalarini buzilishiga olib kelishi mumkin.

Musobaqa davrida, musobaqadan tashqari mashg'ulotlar bo'lmagan taqdirda ham, jarohat, vaqtincha chetlatish yoki diskvalifikasiya tufayli qatnashmaslik davrlarini o'z ichiga olgan holda ma'lumot berilishi kerak.

Sportchi "Doping-test ro'yxati"dan chiqarilganligi to'g'risida xabardor qilinmaguncha yoki O'zMADAgan rasmiy ravishda nafaqaga chiqqanligini bildirmaguncha, sportchi "Doping-test ro'yxati"da qoladi.

Sportchi o'zi bergen ma'lumotni yoki uchinchi shaxsga (qarindoshi, murabbiyi, shifokori, hamkasbi va h.k) ma'lumot berishni buyurganligidan qat'iy nazar, qayerda berilganligi to'g'risida ma'lumotni o'z vaqtida va aniqligi uchun shaxsan javob beradi.